

Sygn. akt III AUa 1033/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek (spr.)
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak SSO del. Maria Ołtarzewska
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 r. w Gdańsku

sprawy I. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 lutego 2013 r., sygn. akt VII U 3036/12

zmienia zaskarżony wyrok i oddała odwołanie.

Sygn. akt III AUa 1033/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z dnia 16 sierpnia 2012 r. odmówił ubezpieczonej I. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych

(Dz. U. z 2004 r. nr 120, poz. 252 ze zm. dalej: ustawa przedemerytalna) w związku z faktem, że wnioskodawczyni nie udowodniła okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 30 lat, a jedynie 26 lat, 7 miesięcy i 11 dni.

Decyzją z dnia 11 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ponownie odmówił wnioskodawczyni prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy przedemerytalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy, przywołując przepis ustawy wskazał, że ubezpieczona udowodniła łącznie 26 lat, 7 miesięcy i 11 dni okresów składkowych i

nieskładkowych, ma ukończone 56 lat, nadto ustalili, że postępowanie likwidacyjne zakładu pracy nastąpiło dopiero po sporządzeniu wyniku finansowego za 2011 r., tj. w dniu 18 czerwca 2012 r. Z uwagi na powyższe rozwiązanie stosunku pracy w dniu 31 grudnia 2011 r. nastąpiło przed rozpoczęciem postępowania likwidacyjnego.

W odwołaniach od powyższych decyzji ubezpieczona I. K. podniosła, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy była likwidacja stanowiska pracy, która nastąpiła w związku z niewypłacalnością – utratą płynności finansowej pracodawcy - Spółdzielni (...), a w świetle powyższego oraz biorąc pod uwagę, że ukończyła 57 lat i legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 20-letnim uznać należy, że spełnia warunki do przyznania świadczenia przedemerytalnego.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy w Gdańsku – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie VII U 3036/12 zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 16 sierpnia 2012 r. i przyznał wnioskodawczyni I. K. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 1 lipca 2012 r. (pkt 1), umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji (pkt 3).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji:

Ubezpieczona I. K. urodziła się w (...)r., w okresie od dnia 1 sierpnia 2007 r. do 31 grudnia 2010 r. oraz od 01 marca 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. zatrudniona była w Spółdzielni (...) w G., na stanowisku samodzielnej księgowej, kierownika ds. płac i kadr. Ostatni stosunek pracy uległ rozwiązaniu na skutek wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę z jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia z przyczyn nie dotyczących pracownika, tj. na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 k.p. Rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w dniu 31 grudnia 2011 r. Stosunek pracy ustal z uwagi na likwidację stanowiska pracy u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników i likwidację zakładu pracy. Ubezpieczona udowodniła łącznie 26 lata, 7 miesięcy i 11 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Zarząd Spółdzielni (...) z siedzibą w G., w której zatrudniona była ubezpieczona w dniu 30 października 2011 r., podjął uchwałę o likwidacji Spółdzielni. Procedura wdrożenia likwidacji miała nastąpić po sporządzeniu wyniku finansowego za 2011 r. oraz po zakończeniu trwających prac podwykonawczych. Zalecono nie przyjmowanie nowych zleceń i dokonanie likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych. U podstaw takiej sytuacji legło zerwanie kontraktu przez firmę (...) S.A. na kompleksowe wykonanie prac glazurniczych – budowa T. P. i poniesienie z tego tytułu strat finansowych, powiększająca się strata bilansowa i narastające zadłużenie. Na dzień 30 listopada 2011 r. spółdzielnia zatrudniała trzech pracowników etatowych, była zadłużona, pasywa w znacznym stopniu przekraczały aktywa, traciła zdolność płatniczą i płynność finansową, doszło do zajęcia egzekucyjnego rachunków bankowych z tytułu powstania zaległości wobec Skarbu Państwa. W dniu 18 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie dotyczące likwidacji spółdzielni (...).

Od dnia 9 stycznia 2012 r. ubezpieczona I. K. zarejestrowana jest jako bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy w G. pobierając od dnia 17 stycznia 2012 r. do dnia 16 stycznia 2013 r. zasiłek dla bezrobotnych. Okres sześciomiesięcznego pobierania zasiłku upłynął w dniu 17 lipca 2012 r., przy czym w powyższym okresie ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, albo udziału w szkoleniu czy przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy. W dniu 27 lipca 2012 r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach pozwanego. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania co do ich prawdziwości i rzetelności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia wiarygodności dokumentów z urzędu.

Sąd Okręgowy przywołał treść art. 2 ust. 1-3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252). Wskazał, że niesporne pozostało w sprawie, że wnioskodawczyni spełniła przesłanki z art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, tj. posiada status osoby bezrobotnej, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Kwestią niesporną było także spełnienie przez ubezpieczoną części przesłanek wymienionych w przepisie art. 2 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, tj. warunków uprawniających do przyznania świadczenia przedemerytalnego dotyczących zatrudnienia przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy (wnioskodawczyni była zatrudniona od 1 marca 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.), ukończenia wieku 56 lat (wnioskodawczyni ukończyła 57 lata) oraz posiadania okresu stażu uprawniającego do emerytury wynoszącego 20 lat dla kobiet (wnioskodawczyni legitymuje się okresem składkowych i nieskładkowym w wymiarze 27 lat, 7 miesięcy i 11 dni).

Sporna pozostała jedynie przesłanka odnosząca się do kwestii rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczona I. K. udowodniła, że rozwiązanie z nią stosunku pracy nastąpiło istotnie z powodu likwidacji zakładu pracy. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż uchwałą Zarządu Spółdzielni (...) z dnia 30 października 2011 r. podjęto decyzję o likwidacji spółdzielni. W uchwale tej wskazano warunki i procedury likwidacyjne. Zarząd Spółdzielni wskazał, także że spółdzielnia nie powinna przyjmować nowych zleceń oraz rozpocząć likwidację stanowisk pracy i wdrożyć procedurę zwalniania pracowników spółdzielni z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie pracodawcy. Podstawą decyzji spółdzielni (uchwały zarządu) o likwidacji spółdzielni było zerwanie kontraktu przez firmę (...) S.A., powiększająca się strata bilansowa oraz narastające zadłużenie. Według analiz finansowych spółdzielni pasywa w znacznym stopniu przekraczały aktywa, spółdzielnia traciła zdolność płatniczą i płynność finansową, doszło do wszczęcia postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Urząd Skarbowy poprzez zajęcie rachunków bankowych w związku z powstaniem zaległości wobec Skarbu Państwa. Wszystkie te okoliczności stały się podstawą do podjęcia czynności polegających na złożeniu oświadczeń o wypowiedzeniu umów o pracę zatrudnionym pracownikom, z zachowaniem okresów wypowiedzenia przewidzianych przepisami kodeksu pracy, w tym m.in. do rozwiązania stosunku pracy z wnioskodawczynią I. K.. Podkreślenia wymaga, że to właśnie w oparciu o podjętą uchwałę Zarządu Spółdzielni, pismem z dnia 14 listopada 2011 r. pracodawca złożył ubezpieczonej I. K. oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 k.p. przy zachowaniu okresu jednomiesięcznego wypowiedzeniem, a termin rozwiązania stosunku pracy nastąpił w dniu 31 grudnia 2011 r.

Zdaniem Sądu I instancji błędne jest stanowisko pozwanego, że rozpoczęcie likwidacji spółdzielni nastąpiło dopiero z chwilą wydania przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku postanowienia z dnia 18 czerwca 2012 r., na mocy którego w Krajowym Rejestrze Sądowym, Rejestrze Przedsiębiorców pod nr (...) w dziale I dokonano wpisu „ Spółdzielnia (...) w likwidacji”, albowiem wpis w KRS jest wpisem deklaratoryjnym potwierdzającym istnienie określonego stanu faktycznego, tj. istnienia likwidacji spółdzielni.

Biorąc pod uwagę powyższe wskazać należy, że ubezpieczona I. K. udowodniła, że rozwiązanie z nią stosunku pracy nastąpiło istotnie z powodu likwidacji zakładu pracy, a to skutkuje uznaniem, że jej odwołanie jest zasadne. Ubezpieczona spełniła wszystkie wynikające z przepisów ustawy przedemerytalnej warunki do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, bowiem w sposób nie budzący wątpliwości udowodniła, że sporne rozwiązanie z nią umowy o pracę nastąpiło z powodu likwidacji pracodawcy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił odwołanie ubezpieczonej I. K. i zmienił zaskarżoną decyzję pozwanego organu z dnia 16 sierpnia 2012 r. i przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 1 lipca 2012 r. (punkt pierwszy sentencji wyroku).

W punkcie drugim wyroku na mocy art. 355 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 11 października 2012 r., ponieważ w oparciu o punkt pierwszy sentencji wyroku wydanie orzeczenia w tym zakresie stało się zbędne.

Rozstrzygając sprawę Sąd I instancji orzekł o odpowiedzialności pozwanego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (punkt trzeci sentencji wyroku).

Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy na etapie wydawania decyzji nieprawidłowo ocenił, że wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Niewątpliwie już na etapie postępowania przed organem możliwe było ustalenie na podstawie przedłożonej przez I. K. dokumentacji, iż spełnia ona przesłanki do wnioskowanego świadczenia, gdyż z przedłożonej do akt ubezpieczeniowych Uchwały Zarządu Spółdzielni z dnia 30 października 2011 r. jednoznacznie wynika, iż proces likwidacji spółdzielni rozpoczął z chwilą podjęcia uchwały, a nie z chwilą wydania postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 16 sierpnia 2012 r.

Apelację od wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w części dotyczącej punktu pierwszego i trzeciego zarzucając naruszenie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 120, poz. 1252), art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz art. 233 k.p.c.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku w części i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sąd I instancji.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że zaskarżonymi decyzjami z dnia 16 sierpnia 2012 r. oraz z dnia 11 października 2012 r. odmówił ubezpieczonej prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ legitymuje się ona stażem ogółem w wymiarze 26 lat, 7 miesięcy i 11 dni a z przedstawionych dokumentów nie wynika, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy była likwidacja zakładu pracy. Ze świadectwa pracy z dnia 2 stycznia 2012 r., zaświadczenia z dnia 26 lipca 2012 r., zaświadczenia z dnia 5 września 2012 r., pisma z dnia 14 listopada 2011 r. zawierającego oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę wynika, że do rozwiązania stosunku pracy doszło z przyczyn ekonomicznych, tj. likwidacji stanowiska pracy.

W ocenie pozwanego ubezpieczona nie udowodniła, że przyczyną rozwiązania z nią stosunku pracy w dniu 31 grudnia 2011 r. była niewypłacalność pracodawcy. Z dokumentacji przedłożonej przez nią do akt rentowych wynika, że w dniu podjęcia przez Zarząd Spółdzielni uchwały z dnia

30 października 2011 r. pracodawca znajdował się w trudnej sytuacji finansowej. Z powyższego nie można zdaniem pozwanego wnioskować, że na ten dzień istniała niewypłacalność pracodawcy, w szczególności zważywszy na fakt, że likwidacja pracodawcy nastąpiła w roku 2012.

Wnioskodawczyni w odpowiedzi na apelację organu rentowego wniosła o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania.

Przedmiotem niniejszej sprawy była ocena prawidłowości stanowiska organu rentowego w przedmiocie odmowy przyznania I. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 170 - dalej ustawa o świadczeniach przedemerytalnych).

Prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez Sąd orzekający dwóch naczelných obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami kodeksu postępowania cywilnego oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia ma natomiast na celu ustalenie, czy w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania Sąd pierwszej instancji sprostął tym wymogom. Istotą postępowania apelacyjnego jest zbadanie zasadności zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu sądu pierwszej instancji. Sąd odwoławczy orzeka jednak w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, dokonując na nowo jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych w postępowaniu przed sądami obu instancji dowodów. Jako Sąd merytoryczny, bazując na tym samym materiale dowodowym co Sąd pierwszej instancji, Sąd odwoławczy może czynić własne, odmienne ustalenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2003 r., IV CKN 1752/00, LEX nr 78279, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2002 r., II CKN 615/00, LEX nr 55097).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy naruszył przepis prawa materialnego art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Wskazać należy, że art. 2 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych stanowi, że:

- 1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub
- 2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub
- 3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, ze zm.), zwanej dalej „ustawą

o systemie ubezpieczeń społecznych”, i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.).

Art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych stanowi, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki: nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna (pkt 1), w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych (pkt 2), złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (pkt 3).

Z okoliczności sprawy wynika, że ubezpieczona (urodzona (...)) na datę wydania zaskarżonych decyzji miała ukończone 57 lat, udowodniła łącznie 26 lat, 7 miesięcy i 11 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Ostatni stosunek pracy uległ rozwiązaniu na skutek wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę z jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia, z przyczyn niedotyczących pracownika, tj. na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 k.p. Rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w dniu 31 grudnia 2011 r.

Niespornym było, że wnioskodawczyni spełniła przesłanki z art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, tj. posiada status osoby bezrobotnej, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W niniejszej sprawie należy dokonać analizy spełnienia przez wnioskodawczynię warunków określonych w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Ubezpieczona zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych spełniła warunek wieku (ukończone 56 lat) i okresu uprawniającego do emerytury (co najmniej 20 lat), jednakże w ocenie Sądu II instancji rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r., nr 158, poz. 1121 ze zm.).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. ustawy niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi, gdy sąd upadłościowy, na podstawie przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego, wyda postanowienie o:

- 1) ogłoszeniu upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika;
- 2) ogłoszeniu upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu;
- 3) zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika;
- 4) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
- 5) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

Data niewypłacalności jest data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, data uprawomocnienia się postanowienia o zmianie sposobu prowadzenia postępowania upadłościowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 (art. 3 ust. 2 ww. ustawy).

Art. 8 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również, gdy w postępowaniu krajowym w razie niezaspokojenia przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych:

- 1) na podstawie przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego sąd upadłościowy wyda postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku upadłego, jeżeli:
  - a) majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
  - b) wierzyciele zobowiązani uchwałą zgromadzenia wierzycieli albo postanowieniem sędziego-komisarza nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania, a brak jest płynnych funduszy na te koszty;
- 2) organ założycielski podejmie decyzję o wdrożeniu postępowania likwidacyjnego wobec przedsiębiorstwa państwowego, o ile likwidacja nie jest skutkiem przekształcenia, łączenia lub podziału tego przedsiębiorstwa;
- 3) sąd orzeknie rozwiązanie spółki handlowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁷⁾);

4) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej, wykonywanej na takich samych zasadach, jak przedsiębiorcy polscy, przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach utworzonego oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

5) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności przez przedsiębiorcę zagranicznego, w ramach utworzonego przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

6) zgodnie z przepisami art. 7-7i ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.⁸⁾) lub przepisami o swobodzie działalności gospodarczej organ ewidencyjny wykreśli pracodawcę będącego osobą fizyczną z Ewidencji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez pracodawcę działalności gospodarczej.

Data niewypłacalności jest data uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego w przypadku pracodawców, o których mowa w ust. 1 pkt 1, data wydania decyzji w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 5, data uprawomocnienia się orzeczenia sądu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, albo data dokonania wykreślenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 (art. 8 ust. 2 ww. ustawy).

Zdaniem Sądu Odwoławczego Sąd I instancji błędnie uznał, że I. K. udowodniła, że rozwiązanie z nią stosunku pracy nastąpiło z powodu likwidacji zakładu pracy. Wprawdzie Zarząd Spółdzielni (...) z siedzibą w G., w której zatrudniona była ubezpieczona

w dniu 30 października 2011 r. podjął uchwałę o likwidacji Spółdzielni. Procedura wdrożenia likwidacji miała nastąpić po sporządzeniu wyniku finansowego za 2011 r. oraz po zakończeniu realizacji trwających prac podwykonawczych. Zalecono nie przyjmowanie nowych zleceń i dokonanie likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie pracodawcy.

Jednakże wykładnia językowa przywołanych przepisów jest jednoznaczna i prowadzi do wniosku, że datą niewypłacalności jest data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości pracodawcy, a nie jego faktyczna likwidacja. Dopiero w dniu 18 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie dotyczące likwidacji spółdzielni (...) (k. 36-37 a.r.), natomiast stosunek pracy został rozwiązany z wnioskodawczynią w dniu 31 grudnia 2011 r. Zatem uznać należało, że rozwiązanie z nią stosunku pracy nie nastąpiło z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy – ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r., Nr 158, poz. 1121 ze zm.).

Wnioskodawczyni nie spełniła również przesłanek wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, ponieważ wprawdzie ukończyła 55 lat, ale nie posiada okresu uprawniającego do emerytury wynoszącego co najmniej 30 lat dla kobiet.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego pozwany prawidłowo zatem odmówił decyzjami z dnia 16 sierpnia 2012 r. i 11 października 2011 r. przyznania I. K. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

W świetle powyższego uznać należało, że wyrok Sądu pierwszej instancji podlegał zmianie, albowiem zasadny okazał się zarzut naruszenia prawa materialnego podniesiony przez apelujący organ rentowy, o czym Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w sentencji wyroku.